

Modvilje, knytter et Par Bemærkninger til hans Udtalelser, saa er det visstelig heller ikke for at optage nogen som helst Diskussion med dette ærede Medlem, men det er for at give en kort, historisk Redegørelse for visse simple Kendsgerninger, som det maatte vilde være urigtigt at lade blive henstaaende fordrejede. Da jeg første Gang blev valgt ind i Rigsdagen, — det var i 1881. —, var det paa Standpunkt af den Politik, der den Gang og senere kaldtes det „moderate“ eller „liberale“ Højres. Der var allerede da en Bevægelse inden for Højre, som ønskede at lede Højres Politik ind paa Veje, ad hvilke vi kunde haabe at undgaa de truende Kampe og Ulykker, som vi forudsaa maatte ventes. Mit Valg og det samtidige Valg af Professor Falbe-Hansen i Odense vare Udtryk for denne Bevægelse. Over for mig stod den Gang en Modkandidat, hvis Program var at være, som han udtrykte sig, Ministeriet Estrups tro og usvigelige Støtte, medens jeg forbeholdt mig at staa frit over for Ministeriet. Denne Bevægelse tog i de følgende Aar, navnlig efter det saakaldte Majafførlig i 1882, en stærkere Udsvikling, og Modstætningen mellem de to Retninger inden for Højre accentuerede sig mere og mere, uden at det dog er muligt at angive noget bestemt Tidspunkt, paa hvilket man kan sige, at det afgørende Brud er indtraadt. Sævnssides med Udsviklingen af det „liberale“ Højre, gif Udsviklingen af det, som den Gang kaldtes det „absoluate“ Højre, og Modstætningen var i Sommeren 1883 naaet saa vidt, at ved Valget paa Frøderiksberg — det var et Suppleringsvalg — opstilledes to Kandidater, Højesteretsassessor Nyholm af det „liberale“ Højre, medens Modkandidaten var det „absoluate“ Højres Repræsentant. Blandt Assessor Nyholms Stillere var den Gang det nuværende Medlem for Alborg (Bramsen). Modstætningen mellem de to Retninger forøgedes naturligvis derefter yderligere, og ved de almindelige Valg i Sommeren 1884 stode det „liberale“ Højres Repræsentanter som uafhængige Kandidater, stillende sig uden for Partiernes. Jeg udtalte den Gang, at jeg for mit Vedkommende ikke ønskede Valg, hvis jeg ikke havde Ret til at staa fuldstændig frit, uden Forpligtelse, til at melde mig ind under nogen Partisførers Kommando, en Udtalelse, som det ærede Medlem i Gaar har gengivet paa den, interessante, Maade, at jeg skulde have erklæret, at jeg ikke vilde træde ind i noget Parti, uden som dets Fører. Da saa det endelige Brud kom i 1885, forblev den langt overvejende Del af det liberale Højre, der, hvorhen hele Fortiden maatte føre os, nemlig som Modstandere af dem, som ved

den Maade, hvorpaa de benyttede den provisoriske Lovgivningsmagt, fremkaldte de politiske Ulykker, som vi andre havde gjort vort yderste for at afværge. Kun de færreste af os deltog dog aktivt i det politiske Liv. De fleste vare, dels ved deres Tilbøjelighed, dels ved deres Stilling, afstaaerne derfra, eller de ønskede ikke at træde aktivt politisk op. Men kun meget saa vare de, der svigtede, den Gang det begyndte at knibe, og gif over i Provisoriets Bejr. Blandt disse meget saa var det nuværende ærede Medlem for Alborg. Jeg har kunnet vente mig meget af dette ærede Medlems Dristighed, men at han skulde anse sig for faldet til over for mig at træde op paa Højres Vegne, det overgaaer min Forventning. Saaledes er det ærede Medlems politiske Væbena. Af hans politiske Personlighed skal jeg ikke give nogen Karakteristik; den Tone, som falder ham naturlig, er tilstræffelig Karakteristik.

Formanden (Sofus Høgstrø): Folketingsmanden for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds har begæret Ordet for Højre Gang. Dertil kræves Tingets Samtykke. Hvis ingen begærer Afstemning (Ophold), har det ærede Medlem Ordet.

M. Klausen: Naar jeg atter lægger Besslag paa det høje Tings Opmærksomhed, er det, fordi der fra forskellige Sider er blevet fremsat Bemærkninger til de Udtalelser, som jeg er fremkommen med. Jeg vil tillade mig Korthed at svare paa disse Bemærkninger. Saa vidt jeg forstod den højtærede Kultusminister, ere han og jeg enige om, at der her i Kjøbenhavn ingen Trang er til ny Kirker, for saa vidt der skal være Tale om at prædike i disse Kirker. Af Kirker til at prædike i have vi nok i Norge. Men naar vi ere enige herom, tror jeg ogsaa at vi kunne blive enige om det, som er Hovedsagen for mig, at vi ikke skulle gaa til at opføre Prædighninger til flere Hundrede Tuskend Kroner for at skaffe Votaler til at døbe Børn eller vie Folk i. Den højtærede Indenrigsminister stillede sig forekommer det mig, i sit Svar i Gaar laagt mere velvillig over for det Spørgsmaal, som jeg har draget frem, om en Minimaldagløn af 3 Kr., end han gjorde første Gang, han talte om dette Spørgsmaal. Det glædede mig i højeste Grad at høre, at den højtærede Minister tog Sagen paa denne Maade og stillede sig Udfigt, at det var et Spørgsmaal, man kunde forhandle om. Den højtærede Minister mente, at det ikke vilde komme til nogen Strejfe for Færdigbanearbejdernes Vedkommende. Det er ogsaa